

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KAROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvéd irodája, Kázinoy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Konrad-utca, Vojnich palotában,
Telefon szám 48.
Nyitlőór soronként 20 krajczár.

Szeged.

Az ország közlgyelme Szeged felé irányul. Magyarországnak ez a nagyfonságú magyar városa, amelynek sorsát minden magyar ember a szívében viseli, most teljes ünnepi díszben nyitja meg kiállítását, amely hivatva van a magyar mezőgazdasági kulturát a maga valódiságában bemutatni.

Természetes, hogy ez a kiállítás nemcsak mint szakkiállítás lendít egyet a magyar mezőgazdaság sorsán, de egyúttal színhelyévé teszi Szegedet olyan mozgalmaknak, amelyek hazafias célzataik által nemcsak Szeged emelésére vannak hivatva, hanem a melyekben felpezsdül a haladásnak ezer és ezer tényezője.

Ezen sietnek a magyar Szegedbe, hogy szemtanúi legyenek azoknak a vívmányoknak, a melyeket ott bemutatnak, ezren vesznek részt abban a nemes versenyben, amelynek célja a hiányok kiküszöbölése mellett a jót felismerni, az eredményt és vívmányt elismeréssel illetni és az igyekezeteit további tettekre és haladásra buzdítani.

Örömmel tekintünk át tehát mi is a szomszéd Szeged felé. Jól esik tudnunk azt, hogy Magyarország legmagyarabb városában ilyen pezsgő életet láthatunk, hogy az a Szeged, amely 20 évvel ezelőtt romhalmaz volt, most nemcsak hogy felvirult, de oly kiváló mértékben betölti azt a vezérszerepet, amely neki a sors kegye folytán országunk vidéki városai közül kijutott, jól esik látnunk, hogy ez a Szeged még mindig a haladás daczára, magyar tudott maradni s hogy a műveltségnek divatos zománca nem fosztotta meg eredeti magyar jellegétől.

A délvidéknek ennek a rendkívüli fontos góczpontjában jól esik látnunk a hamisítatlan magyar haladást, magyar kulturát és magyar gondolkodást.

Fogadják tehát a szomszéd szegediek szomszédjaik őszinte üdvözlését kulturális ünnepük alkalmából.

Legyen ez a kiállítás egy hatalmas lépése Szegednek, de egyúttal az országnak is a haladás terén és erősöd-

jék meg az a tudat, hogy Magyarországot nemcsak egyedül a főváros viszi előre, de hogy vidéki városaink is hatalmas faktorai már az általános nemzeti haladásnak.

Magyarország második — de magyar-ság tekintetében első városa méltán megérdemli, hogy mindannyian rokonszenvennel visellessünk iránta, hogy amint egykoron fájdalmát, úgy most örömét és dicsőségét is megosztani tudjuk.

A legutóbbi tanítói áthelyezésekről.

Tanítói körből vettük a következő cikket, amelyet minden kommentár nélkül közlünk, mert abban a feltevésben vagyunk, hogy a cikkíró híven referált az ügyről, illetékes helyről tehát nagyon szeretnénk felvilágosító magyarázatot kapni arról, hogy miként történhetnek az ilyen dolgok nálunk.

»Az iskolaszék f. évi augusztus hó 31-én tartott ülésén több rendbeli tanítói áthelyezést eszközölt, melyeket érdekességüknek fogva szó nélkül nem hagyhatunk. A központi népiskolába kintüntetés-képpen helyezett Mándics Mihály ismert pánszláv érzelmű tanító, míg Petrik Endre, ki 30 évet töltött városunk népnevelésének szolgálatában, s a ki mindenkoron, mint a hazának hű fia, híven teljesít kötelemét, ki mint jóérzésű magyar ember ismeretes: — egy pánszláv kedveért küzdelemből arról a helyről, melyet oly hosszú időn át becsületesen betöltött.

A helybeli tanítók legutóbbjének legfőbb vágya a központi iskola, azért iparkodik, hogy a beltérbe juthasson, a hol művelt szülők gyermekeivel foglalkozván, még szép melleskeresethez is juthat az u. n. »privata« utján. Azért a beltéri osztályok valamelyikének elérése dicséret és kitüntetés számba megy.

Annál érthetlenebb és meglepőbb az iskolaszéknek fennjelzett áthelyezésére vonatkozó határozata. Annyi derék, jóra való tanító van a külterekben, a ki a pronoválást megérdemelné — s az iskolaszék egy notorius pánszlávot léptet elő! Ugyan minő érzelmei kelt az ily igaztalan, de hazafiasági szempontból elítélendő eljárás a jóérzelmű magyar tanítók keblében? Nem-e keseredik el ilyenek láttára minden igaz ember?

Tehát, hogy valaki az iskolaszék megelégedését kiérdemlje, — meg kell sértenie a magyar zászlót, a ki előléptetésre számít, annak pánszláv lapot kell alapítania, vagy legalább is ilyen layban írnia, aki előmenetelt remél, annak fel kell csapnia a magyar államcszme ellenségének táborába.

Az a Mándics Mihály, a ki a »Neven« című általa alapított pánszláv lapocskában most is

igazgat a magyarosodás ellen; a ki az iskolaszéknek az ismert tannyelv kérdésében hozott határozata ellen aláírást gyűjtött, hogy t. i. ne a magyar, hanem a bunyevác legyen a tannyelv, — az az ember a ki mindig bunyevácut beszél s éppen semmi utkot nem csinál belőle, hogy ő a magyarosodásnak nyit ellensége: az elő lesz léptetve...

Nem értjük, hiszen Mándicsot, mint tisztán tanítót évekig üldözte a kir. tanfelügyelőség tehát mint paedagógus sem érdemi meg az előléptetést. Az sem kifogás, hogy Mándicsot meg akarják magyarosítani. Ez esetben helyezék át a Jászbarára.

Egyébként, mint értesülünk, ez a dolog nem marad annyiban s Petrik Endre megfelebbezte az áthelyezést, sőt a miniszternél személyesen is panaszt emel. E felebbezéssel kapcsolatban gyönyörű leleplezéseket várhatunk a most uralkodó tanügybaráti szellemről érdekes jelenet volt, midőn szeptember 1-én Petrik megjelent a beiratásokhoz s ott Mándicsot találván kijelentette, hogy helyét el akarja foglalni, míg a felebbezés el nem intéztetik. Hogy a nagyobb botrányhoz eleje vetessék, az igazgató a beiratkozások megjelent publikumot kénytelen volt eltávolítani s rendet csinálni.

A második áthelyezés, melyhez sok szó fér, Handelsmann Antal (szabadkai Dreyfuss) tanító. Ezt az embert minden évben ide-oda dobálják. Ha más iskolába sem helyezik át akkor legalább is más osztályba dirigálják. Most említett tanító ugyan békétlen természetű, de ez privát dolog. Ha ő egyébként megfelelt iskolájában megfelel kötelemének, a mit az is bizonyít, hogy most is több tanuló bocsájtott át, mint előde, — akkor nem igazságos eljárás őt áthelyezésekkel molestálni Büntessék másképp.

A harmadik érthetetlen, igazságtalan különítés Ispanovics Mátyás-é. Erről annyit tudunk, hogy második díjosztályban van, tanyán működött pár évig s az iskolaszék minden fokozat nélkül egyszerre a szt. györgyi iskolához igazgató-tanítótá lépteti elő. Teszi pedig ezt az ezen iskolánál levő, elismert, évtizedes gyakorlattal bíró tanítók igaztalan mellőzésével. Szép látvány is az, mikor a képzettség és a gyakorlat kisebb fokán álló fiatal tanító 20 éves kipróbált tanítókat dirigál.

Folytathatók még tovább is az épületes példák felsorolását, de elég izelítől ennyi is. Ebből is meggyőződhetik a közönség, hogy a mostani tanhatósági szellem annyira korrupt, a vezetés annyira erőszakos, hogy a legfőbb ideje volna gondolkodni a purifikációról. Bizunk fenkölt szellemű s gondolkozású főispánunk és polgármesterünkben, hogy a tisztítás művét foganatba veszik.

—X.

A belgrádi kirándulás.

(Saját tudósítónktól.)

Az orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlésének 25 tagja m. hó 31-én kirándulást tett Belgrádba. Valóságos diadalút volt ez a kirándulás, mindenütt igaz szeretettel és örömmel fogadták őket s ezzel még szorosabbá fűzték egybe a szerb-magyar barátság kapcsát; m. hó 31-én reggel érkeztek Ujvidékre, a vonatnál Popovics polgármester és a főorvos várták a vendégeket, akik a város fogatain bekocsikázták a várost, megtekintették a nevezetességeket és a város által rendezett dejenné elfogyasztása után kocsin Karlóczára utaztak, ahol Brankovics szerb patriarcha vendégei voltak. A patriarcha lékötelező barátsággal fogadta a tudósokat a fogadóteremben. A tisztelgés után, megtekintették a város nevezetességeit, délben pedig a patriarchánál fényes ebéd volt, melynek menüje a következő volt:

Consommé aux profiterales,
Sterlet froid sauce Remonade,
Croquettes de Volailles à la râne,
Fricandeau de veau à la béchamel,
Escalope de chevreuil à la Milanaise
Pouding à la Viennoise,
Dindon roti
Salade et Compote,
Bombe Diplomate,
Dessert,
Fruits,
Café.

(Nem gulyáshúst adtak a vendégeknek)

Az ebédhez 6 féle bort és francia pezsgőt szolgáltak fel.

Az ebédn Brankovics patriarcha magyarul felköszöntötte a vendégeket, azután Dr. Fodor József egy. tanár a házigazdára emelte poharát lelkes éljenzések és zsvivózásk között. Felköszöntőt mondottak még dr. Generich Vilmos, Dr. Szabó kir. tanácsos és Dr. Szánthó főorvos.

A fényes menü elköltése után a vendégek kirándultak a híres krusedoli zárdába, amelyet 1500-ban építettek és 1722-ben restauráltak. Valóságos múkinések vannak itt a zárdában felhalmazva.

A vendégeket az archimandrita fogadta, a kinek kalauzolása mellett megtekintették a templomot a rendnek kiücsreit, könyvtárát azután pedig az archimandrita megvendégelte a tudós társaságot. Innen visszajövet a patriarchától elbucsuzták, megköszönvén a kiüntelt fogadtatást Zimonyba utaztak.

Zimonyban ugyancsak megtekintették a város nevezetességeit, különösen a milleniumi emléket. Dél előtt 10 órakor átrándultak Belgrádba. Valóban nem voltak elkészülve olyan fényes fogadtatásra, aminőben itt részesültek. A hajó állomás magyar zászlókkal volt feldíszítve és zajos éljennel fogadták a kirándulókat, a kiket Popovics a szerb orvosi szövetség alelnöke magyar szónoklattal, fogadott. Dr. Fodor köszönetet mondott a szíves fogadtatásért, utána dr. Pavlovics zombori főorvos szerbül beszélt. Az orvosi szövetség által rendelkezésükre bocsájított 10 kocsin bejárták a várost megtekintették a nevezetességeket, a szerb nemzeti ba, a várat, a honnan gyönyörű kilátás nyílik a Dunára, a főiskolát, a királyi palotát, a chemiai laboratoriumot, az elmegyógyintézetet, a dohánnyárat, mindenütt a legnagyobb előzékenységgel fogadták őket. Azután egy közeli kiránduló helyre Topsisderbe mentek, amely Milos fejedelem nyári lakostályául szolgál.

A kiránduló társaság nem tudta eléggé csodálni azt a gyönyörű parkot, a híres platán fákat, melyeknek átmérője 30 m. és a vadász területet amely Szerblának egyik legnagyobb nevezetessége. Visszajövet Belgrádba az orvosi szövetség díszes bankettet rendezett a vendégek tiszteletére a Paris szállodában, melyen a szerb állam férfiak közül többen részt vettek. A magyar szövegű menü következő volt:

Kaviar, vaj, szardínia és sonka
Leves à la Royal
Keesege sauce Mayonnaise
Angol filét à la Richelieu
Cátrke Ragout à la Toulouse
Füsti pulyka
Borju vesepecsenye
Paprika asáta
Kréma à la Chantilly
Szerb sajt
Gyümölcs

Ez a bankett sem maradt felköszöntők nélkül. Dr. Popovics egészségügyi felügyelő a vendégek, Dr. Fodor Sándor a szerb királyra, Dr. Pavlovics a szerb kollegákra, Dr. Generich és Dr. Szalkai a magyar-szerb testvériségre, Dr. Tihanyi budapesti orvos francia nyelven a jelenvolt hölgyekre, Dr. Szánthó ugyancsak a hölgyekre üfirtették poharukat.

Belgrádból a kirándulók egyrésze visszatért, másrésze pedig Sándor szerb király meghívása folytán, Nischhe utazott.

Ilyen kellemesen töltötték az időt a kirándulók.

Különfélék.

— **Sznügyi bizottsági ülés.** Tegnap a sznügyi bizottság ülést tartott. Sziebenburger Károly elnök bemutatta a tagok névsorát a tagok javarésze a tavali. A bizottság azonban ennek dacára fenntartotta magának azt a jogot, hogy a bemutatkozásnál a javából is kiválogassa a legjavát. A sznügyi díszleteket és sznügyi bútorokat újra javítják, és a hiányokat pótolják. A díszletek festésével K. Kovács István bízott meg. Ugy hallatszik, hogy a nézőteret is kireperálják. De hát ez nem tartozik a sznügyi bizottság hatáskörébe, s így erre vonatkozólag csak kérelem intéztek a hatósághoz. Legnagyobb vitát a 2 számú bérleti joga szolgáltatta. Ez az ügy megjárta már a ministeriumot is, a mely illetékes elbírálásra a sznügyi bizottsághoz utasította. A sznügyi bizottság 4 szóval 1 ellenében a régi páholyjogbérlet id. Vojnits Máténak ítéle oda. Most persze újra lesz felebhezés s így megérhetik, hogy jövő esztendőre ilyenkorra még egyszer lekerül a ministeriumtól azzal, hogy csináljanak vele már valami okosat. A sznügyi bizottság névsorát néhány nap mulva közzé tesszük, amikor az esetleges hiányokra megteszük észrevételeinket.

— **Dr. Entz Géza és dr. Koch egyetemi tanárok kirándulása.** Dr. Entz Géza és dr. Koch egyetemi tanárok az orvoskongresszus befejezése után átrándultak Zomborba, hogy Bács-Bodroghmegye székvárosát megtekintésük. Egy délután folyamán megtekintették a város nevezetesebb épületeit. Dr. Entz Géza különösen a Ferencz-csatorna érdekelte. Dr. Entz Géza Zomborban Sznügyi Mór ügyvédnek Ferencz-csatorna melletti villájában töltött egy délutánt.

— **Eljegyzés.** S i p o s Károly helybeli iparos ma eljegyzi Thurzó Pál helybeli tekintélyes iparos Jolánka leányát.

— **Értesítés.** A helybeli iparos tanoncz iskolába az 1899—1900. tanévi beírások f. hó 5., 6., 11., 12., 13., és 15-én, mindenkor d. u. 5—7 óráig eszközölhetnek. Az igazgatóság.

— **Az orvoskongresszus vége.** Ugy amint mindenféle szerellemnek vége szokott lenni, úgy lett vége az orvoskongresszusnak is. Lezajlottak az ünnepségek, a nagy beszédek, a felolvasások, a dikciók, a vendéglátások, a csoportos megtekintések stb. A laikus nagyközönség is nagy mértékben részt vett a kongresszus nevezetesebb mozgalmában és csupán a saját városbeli doktoraink közül sokan távol tartották magukat a kongresszustól. Éppen ilyen általános feltűnést keltett, hogy a nagy szabadkai Vojnits-család, amely különben híres az ő magyar vendéglátásáról, teljesen távol tartotta magát a kongresszus ügyétől.

— **Berüggött panaszos.** Tegnap délelőtt Dr. Szubotich járásbíróhoz egy bűnügyben berüggött állapotban állított be a panaszos. A járásbíró szolgálva kivezetette a berüggött ípsztét és a feleségét.

— **A vonat alatt.** Az ujvidék-zombori h. é. vasut Parabut és Hódásgh állomásai között múlt pénteken a Zombor felé haladó vonat ájárónál egy kocsi lovasút együtt darabokra szaggatott. A fogatot egy gyermek hajtotta és épen azon pillanatban hajtott át az ájárón, a midőn a vonat oda ért. Az összeütközés, dacára a kellő időben alkalmazott fékezésnek, elkerülhető nem volt. A mozdony, bár nem teljes erővel haladt már, keresztül robogott a fogaton és azt az eléje fogott lovakkal együtt összetörte. Az összeütközés pillanatában a lovakat hajtó gyermek lefordult a kocsiról és szerencséjére a vasúti töltés melletti árokba gurult. Bőrléhorzsolásán kívül egyéb baja nem történt. A kocsi saráglyájához egy csikó volt kötve. Az összeütközés alkalmával a kötőfék elszakadt és a csikó örült vágatással száguldott el a veszedelem színhelyéről. A megtartott vizsgálat kiderítette, hogy a balesetnek a kocsi fiú volt az okozója, a ki nagy könnyelműen neki hajtott a pályatestnek, bár igen jól láthatta, hogy a vonat alig halad tíz méternyi távolságban tőle és nem juthat a vonat előtt a tulsó oldalra.

— **Értesítés.** A Báró Hirsch Mór jótékonyági és önségélyező egyesület iródjája f. évi szeptember hó 1-től Kohn Hermann főöske-reskedő üzletébe (főter) helyeztetett át.

— **Lopás egy gyógyszerárban.** Egyik helybeli gyógyszerár tulajdonosát a napokban figyelmesé tették, hogy segédje távol-éle alatt rendszeresen megszokta dézsmálni a kasszá. Tegnapelőtt a gyógyszerész erről meggyőződést szerzendő egy ismeretlen egyént elküldött a gyógyszerárba, hogy hozzon 9 forint értékben különféle gyógyszereket. A segéd kiszolgáltatta a gyógyszert, de mikor a gyógyszerész hazament és a pénztárt megvizsgálta, abban csak 2 forint talált. Mikor a segédet felelősségre vonta ez beismerte bűnét.

— **Loesett a lépcsőről.** Ma délelőtt Ujvári István 7 éves kis fiút az anyja beiratkozni vitte egyik beltéri iskolába. A lépcsőre a fiu megbotlott és elesett úgy, hogy homlokát összezúzta. A mentők bekötötték a sebet.

— **Orvtámadás.** Ma délután a mentőket a kórházból jövet Gaal rendőrbiztos megállította, hogy az uton két sebesült van. Szkenderovics Illés és Szivar István a munkából jöttek, utközben valaki hátulról megtámadta őket és Szkenderovicsot kasszával fejbe vágta úgy, hogy nyomban elborította a vér és összeesett. Szivart pedig bottal ütötte fejbe. A mentők Szkenderovicsot a kórházba vitték, a másikat meg elbocsátották.

— **Verekedő gépészek.** Ma délután a földműves iskola cséplőgépét „Czvíjók” szállásáról Breckska Gábor és Csipák Antal gépészek a földműves iskolába vontatták. A palicsi uton egy korcsmába be rugtak és összeveszttek és verekedés közben Csipák Antal Breckskát a mozgó gép alá dobta, úgy, hogy a gép mindkét lábán keresztül ment, jobb lábát eltörte, bal lábáról pedig levált az izom. Az előhívott mentők a sebet bekötötték és a kórházba vitték.

— **Szocializmus és kommunizmus.** A szocializmus és kommunizmus világlelkesítő és világerentető nevei nem oly új keletűek, mint rendszeren gondolni szokás. Ez irányok főbb eszméi megvoltak már az ó-kori társadalmakban is. A pharaok trónját az eszmék rokonai döntötték meg. Rómában az elvek különböző jelzavai voltak a secessiók okozói. Görögországban a peloponneszosi háború után jelent meg először az eszmék köre. Az államok minduntalan belső rázkódásokon mentek keresztül, s e rázkódások minduntalan a vesztet párt száműztetésével jártak. Így folyton szaporodott az oly polgárok száma, akik hijjával voltak a független polgári élet föltételeinek. A demokrácia földjén nem maradhatott el a demokrátiás egyenlőség kommunisztikus értelmezése sem. A polgári egyenlőséget vagyoni egyenlőséggé akarták fokozni. A műveltebb és vagyonosabb elemek — mint rendszeren szokás — visszavonultak a közpályáról, hol az eszmék csalája készült. A műveltek részökre nyerték az irodalmat, mely a sociális eszmékkel szemben foglalt állást. Sokrates azt írja: „Az ellenségtől sem félnek annyira a polgárok, mint polgártársaiktól. A gazdagok inkább a tengerbe dobják vagyonukat, mintsem hogy megosszák a szegényekkel, a szegények fővágya meg, hogy ki foszthassák a gazdagokat.” Hogy a társadalmi bomlás a kulturát is önkretegelye, ahhoz valamely erősök fordulat volt még szükség. Ezt is meghozta a makedon háború. Az ó-kori szocializmusról igen érdekesen szól a Nagy Képes Világtörténet 35. füzeté. A tizekét kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomai Gyula akadémikus. Egy kötet ára díszes félbörkötésben 8 forint, füzeteként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest VIII. Üllői-ut 18 s minden újazai könyvkereskedés útján.

— **Kerge úr újabb csinytevésével.**

A redakció szörnyetege beszélni kezdett: — Mi a különbség az Alpesek és Budapest között? Hallgattunk. — Az Alpesekben sok zerge-raj van, a fővárosban pedig sok zengeraj... Fogesikorgotva hallgattunk. — Gentleman-e az ügy? Kérdezte kis vártatva Kerge ur. Mindjárt megfelelt: — Nem mert mindennap megvetik és ő ezt szó nélkül tűri. Elagyabugyáltatván, így szólt Kerge úr: — Nem vagyok szobor de fáj minden tagom.

Az a bizonyos „művész estély.”

Sohse veszem rossz néven attól a kőkler-től, hogy művésznek nevezi magát a plakátokon. Ugy amint a nevéét, amely tán közönségesen hangzik, felcseréli ott a falragaszon

Carmen de Fuentes vagy nem tom micsoda „művészi becsü” névvel, habár a legtöbb esetben ezek a Carmenek ott születtek a Három dob utcában, vagy a Römbach gassében — úgy a kőkler név helyett oda írhatja neve alá azt is, hogy „művész.”

Ilyen „művész” urak és különösen művészhölgyek szászámra kóborolnak ebben az áldott országban, hogy — a német színészet kiszorulván — németesítsenek.

Ép a minap dicsértük meg rendőrségüket, hogy egy ilyen truppnak engedélyt nem adott városunkban. Megfogta a dicséret.

Nagy plakátok hirdetik, hogy „Magyarországon a legjobb és elsőrendű művész társulat” rendez el adásokat itt Szabadkán.

Az a kimaradhatlan „családias műsor” is ott díszel a plakátokon, de hogy mi az a „családias műsor” — sajnos tapasztalják azok a családok, kik felülnek a hirdetésnek és elmennek a „művész” estélyre.

No, de éljenek meg szegények, úgy ahogy tudnak — nem bánom őket. Még a rendőség se „tehet” talán arról, hogy ennek a truppnak adott engedélyt, a multkorinak em.

Hanem azon akadtam meg szörnyen, hogy egy magyar újság második hírből csinál propagandát ennek a zengerajnak. Eldicsérvén „Művész estély” czim alatt a tartandó előadásokat a reklámhír végére ezt írja: „Hiszszük, hogy sokan fogják meghallgatni a művészeket, kik Szabadka estélyeinek egyhangúságába egy kis jól eső mozgást hoznak.”

Nem tudom célzás akar-e ez lenni a tudósok által rendezett estélyekre, — mert ott kevés „jól eső mozgást” vélt észrevenni ez a lap? vagy tán más egyhangú estélyekre vonatkozik ez a fura megjegyzés — minden esetre elvetette az sz erkölcsjavító és egyéb nemes tulajdonságokkal felruházott lap a súlyot, mikor így csinál reklámot egy német truppnak.

Már engedelmet könyörgök, azzal a hasáb „hirdetéssel” se lehet megfizetni egy ilyen reklám hirt.

Erről a „művészestélyről” különben eszembe jut az az anekdóta, hogy egy másik kőkler arról panaszkodott a hét elején, hogy muszáj volt a „B. U.”-hoz menni hi detni meg nyomtatni, mert csak így kaphatta meg a színházat!

Hát ebből mi igaz?

— 6

NYILTTÉR.*

A „Bácskai Ujság” napilap f. é. szeptember hó 2-iki számának törvénykezési rovatában „Hitelező kijátszása” czimmal egy csekélységemet is érintő tendenciosus közlemény látott napvilágot.

A cikk hogy-hogy nem, csak azért, hogy napilapban megjelenjék, s hogy dr. Klein József befeketeit egy általa Takács Sánta Ferencz és neje ellen folyamatba tett büntető ügyben czélzatosan csak a vádlottak által mentesültre, paraszt raffinériával kieszelt védekezést, mint a tényállásnak megfelelő közli, teljesen eltekintve attól, hogy abból egy betű sem igaz s hogy az abban említett szemenedett hazugságok és ocsmányi vádak miatt — teljesen alaptalanok és légből kapottak lévén — a szabadkai kir. trvszék, mint büntető bíróság 2875/99. sz. jogerős végzésével a további eljárást beszüntette.

*) E rovatban közöltékért nem felelős a Szerk.

tező bíróság 2875/99. sz. jogerős végzésével a további eljárást beszüntette.

Tiszteességes hírlapíró ily módon cikk megírására nem vállalkozik, mert tudja azt, hogy ily aljas rágalom közlésével, nem csak az illető egyént, hanem hírlapíró társait és ön magát alázza le s a jobb ízlet ellen is vét, erre csak egy Reisner [Lajos dr. ve-temedhetik.

A nagy közönségre bizom tehát annak megítélését, hogy megegyeztetelhető-e az a tisztességgel, hogy egy cikk-író valakit szándékosan csak a vádlottak furfangos védekezésével közlésével bemocskoljon, az ellenkezőt tanúsító közleményt pedig elhalgtatja.

Ha dr. Reisner Lajos mindenáron kiakarja oldteni lapjának ?? törvénykezési rovatát, úgy abba méltó cikksorozatot közölhet, ha az ellene folyamatban volt és folyamatban lévő vétségeket, melyekért számtalanszor elítélve lett közli; különösen, ha conduite listáját, azt a bűnlajstromot közszemlére tenné, vagy közölné azt a „Jogesetét” a hol egy letett hamis eskü miatt 250 forintra, Vajó József ellen elkövetett tisztességtelen és undorító machinációjá miatt pedig indokolatlan könyörületből csak a pénzbüntetés maximumáig, 500 frttal lett büntetve. E cikksorozat megírásával legalább való közlemények látnak napvilágot.

Szabadkán, 1899. szeptember 2.

Dr. Klein Imre
ügyvéd.

8155 szám 1899 Ukv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lövy M. L. szabadkai kereskedői cég végrehajtónak Horváth Akasztai István végrehajtást szenvedő elleni 236 frt — kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék a (szabadkai kir. bíróság) területén levő Szabadka város belterületén fekvő szabadkai 3434 sz. betétben A + 1434 hrsz. a. foglalt Horváth Akasztai István nevén álló II. kör 517. sz. ház és 96 □ öl területű ingatlanra az árverést 720 frt — krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1899 év szeptember hó 26-ik napján délelőtti 9 órakor a szabadkai kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 72 frtot — készpénzben vagy az 1881 LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november hó 1-én 3333 sz. a. kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékkapirban kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. t.-c. 170 § a értelmében a bánapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán a kir. trvszék telekkönyvi hatóság 1899 év július hó 13.

Eperjesi Béla,
kir. törvszéki bír.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. községet, jóakaróimat és ismerőseimet értesíteni, hogy **kárpitos és diszító műtermemet**

ideiglenesen **Gözfűdő-utca, Csajkás-házban** megnyitottam.

Kiváló tisztelettel

Reiner Mór kárpitos és diszító.

Gummi és halhólyag

különlegességek

Boisson és Társa leghíresebb gyárából Kapható csakis **MOLNÁR VILMOS** os. és k. szab. székfűtésnél Budapest, IV. Károly-körút 28. (Károly-laktanya.)

Árak: tucatzatonként 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 frt. Capettes amer. rövid (Condon) teája 3, 4, 5 frt. Oolusiv Poszarium (női különlegesség) használati utasítással drbja 2, 2.50 3 frt. Francia övszivacsok teája 3, 4, 5, 6 frt. Öv-Pastillák nőknek 1 doboz 12 drb. 1.60. Új! Láttira női övszer, romlásnak nincs kitéve drbja 8 frt. Minta küldemény 6 és 10 frtért. — Új. 10 frt és azon felül megrendelésnél 15% engedmény. Póstaí megbi-zások a legnagyobb titoktartás mellett, utánvét vagy előleges pénzküldés mellett eszközölhetnek.

Meghívó.

Az első szabadkai kölcsönös jégkár biztosító egyesület a felszámolás eszközlése végett **f. évi szeptember hó 3-án d. u. 3 órakor** a »Bárány« szálloda külön termében **rendes közgyűlést tart**, melyre a tagok tisztelettel meghívatalnak.

Dr. Janiga János
jegyző.

Regényi Lajos
elnök.

Olcso házak Reinitzfalván.

Igen előnyös feltételek mellett részletfizetésre is eladók Reinitzfalván házakat és házelkeket.

Vasuti alkalmazottaknak nagyon kedvező.

Bővebb értesítést ad **Weitzenfeld Illés Szabadkán.**

Közvetítők díjaztatnak.

Szenvedő fiatal férfiak

ha meg akarnak szabadulni gyötrő bajuktól és kellemetlen betegségeiket alaposan meg akarják gyógyítani, használ anak kizárólagosan

SANTAL EGGER-t

mely rövid használat után meglepő sikert biztosít, mindkét nemnél a régi csőfolyást megszünteti. 1 üveg ára 1 frt 50 kr., bérmentve 1 frt 70 kr., 3 üveg (egy kurára elegendő) 4.50 kr. bérmentve.

Óvás! Tudományosan elismert tény, hogy a Santal hatása ezen betegségeknél megbecsülhetetlen.

Óvakodjunk tehát a drágább, de értéktelen idegen hangzású készítményektől.

Fő és széküldési raktár:

Gyógyszertár a »Nádorhoz« Budapest, VI. ker. Váci-körút 17. sz.

Vegyztiszta, természetes

Dr. Raydt szénsavipar részv. társaság gyártmánya.

(CO₂)

GYÁRTELEPEK:

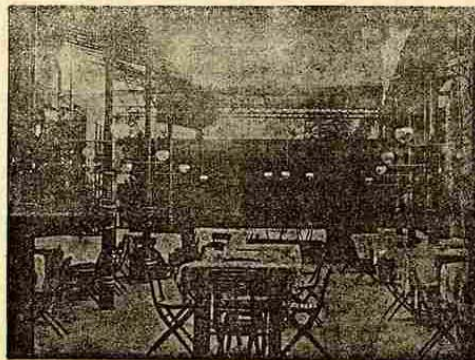
Eyah, Stuttgart, Berlin, München, Zürich, Bécs.

Könnnyü 10 és 20 kgmos acéll tartályokban. Vezetékpviselőség és allendő nagy raktár Magyarország és keleti tartományok részére:

Budapest, Gyár-utca, 31. **DR. RVAS JÓZSEF** Telefon 11—80.

Viszont eladók egyes megyékre kerestetnek.

Képes levelező-lapokból kiváló nagy választék.

Bárány szálloda.

Összes

iskolakönyvek

író és rajzszerkek

legalkalmasabb beszerzési helye

Heumann Mór

könyv-, zenemű-,
papír-, író- és rajzszerkereskedése

Szabadkán.

Főtér, Rádits-féle ház.

Képes levelező-lapokból kiváló nagy választék.